

Laudáció na profesora Pavla Tlustoša
pri príležitosti udeľovania čestného titulu doctor honoris causa
Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

doc. Ing. Peter Ondrišík, PhD.,
dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre

Vaša magnificencia – vážená pani rektorka, Vaša excelencia vážený pán veľvyslanec, Magnifici, Spektábiles, Honorábiles, vážení členovia správnej rady, vedeckých rád, senátori, vzácní hostia, dámy a páni,

udeľovanie čestnej vedeckej hodnosti doctor honoris causa patrí medzi najvýznamnejšie akademické slávnosti, ktoré sa uskutočňujú na pôde každej univerzity. Doctor honoris causa je síce len symbolický titul, no pre univerzitu, ktorá ho udeľuje, je aj vecou prestíže, kto je jeho nositeľom. Dnes prežíva naša alma mater práve takéto vzácne okamihy, keď udeľuje tento titul dvom osobnostiam, ktoré budú našej univerzite určite robiť dobré meno.

Považujem za veľkú česť, že môžem váženému auditóriu predstaviť osobnosť pána prof. Ing. Pavla Tlustoša, CSc., prodekana sesterskej Fakulty agrobiológie, potravinových a prírodných zdrojov Českej zemédskej univerzity v Prahe, ktorému Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre navrhuje udeliť čestnú vedeckú hodnosť doctor honoris causa Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre.

Naša akademická obec chce týmto počinom oceniť jeho viac ako 30-ročnú spoluprácu v oblasti vedy a vzdelávania a šírenie dobrého mena našej fakulty a univerzity.

Prof. Pavel Tlustoš sa narodil v roku 1955 v Snežnom neďaleko Nového Města na Morave na pravej Vysočíne. Napriek tomu, že nevyrastal v rodine poľnohospodárov, predsa sa už v detskom veku dostal k poľnohospodárstvu starostlivosťou o domáce zvieratá. Po absolvovaní Strednej chemickej školy v Brne, vyštudoval v rokoch 1974 až 1979 odbor anorganická chémia na Vysokej škole chemicko-technologickej v Pardubiciach. Po úspešnom ukončení začal pracovať ako vývojový technológ v Chirane Nové město na Morave.

Základná vojenská služba v Prahe (v rokoch 1979 - 1980) výrazne ovplyvnila jeho celoživotnú dráhu – zoznámil sa tu s budúcou manželkou a celoživotnou láskou Evou Tlustošovou. Preto hľadal prácu v Prahe a v roku 1981 nastúpil ako technik na Agronomickú fakultu Vysokej školy zemédskej v Prahe. Napriek tomu, že prišiel ako „neznámy“, získal si svojou pracovitosťou, ľudskosťou a odbornou erudíciou rešpekt a neskôr bol prijatý za odborného asistenta, čím začala jeho dlhoročná pedagogická a vedeckovýskumná činnosť. V roku 1989 získal titul kandidáta vied, v roku 1999 titul docenta a profesorom pre odbor agrochémia a výživa rastlín sa stal v roku 2002.

Po dvoch desaťročiach od svojej promócie sa prof. Tlustoš v roku 2000 stal na dve funkčné obdobia prodekanom a v roku 2010 dekanom Fakulty agrobiológie, potravinových a prírodných zdrojov. V tejto pozícii úspešne pôsobil dve funkčné obdobia a v súčasnosti je opäť vo funkcii prodekana fakulty pre medzinárodné vzťahy a informačné technológie. Nadväzujúc na svojich predchodcov zaznamenala fakulta pod jeho vedením celý rad pozitívnych zmien. Spoločne s rektorom prof. Balíkom výrazne prispeli k investičnému rozvoju fakulty (vybudovanie bloku B/FAPPZ, vybudovanie Medzifakultného centra environmentálnych vied II, oprava výskumných a výučbových báz fakulty, dokončenie projektu Libosad), ale hlavne si fakulta upevnila svoj vysoký národný, ale aj medzinárodný kredit.

Napriek tomu, že nie je absolventom poľnohospodárskej univerzity, plne sa zžil s fakultou a bol a je rešpektovaný odbornou verejnosťou i štátnou správou ako významný reprezentant poľnohospodárstva z radov akademickje obce.

Prof. Tlustoš patrí k uznávaným vedeckým a pedagogickým osobnostiam v oblasti problematiky dusíka v celom jeho cykle: hnojivo – pôda – rastlina – životné prostredie. Jeho odborná a vedeckovýskumná činnosť bola najskôr orientovaná na problematiku pomaly pôsobiacich dusíkatých hnojív. Neskôr svoju pozornosť zamerlal na štúdium vplyvu rizík a významu melioračných materiálov a ich správania sa po aplikácii do pôdy. Na prelome tisícročia nasmeroval svoje vedecké zameranie na problematiku rizikových prvkov v rastlinách, remediáciu, fytoremediáciu.

V poslednom období intenzívne rieši otázky rezíduí herbicídov a predovšetkým liečiv v životnom prostredí v celej vertikále: pôda – rastlina - potravina. Výsledky práce v tejto oblasti sa za posledných desať rokov premietli aj do schválenia piatich patentov a ôsmich certifikovaných metódik.

Jeho vedecké kvality sú známe nielen doma, ale aj v zahraničí vďaka množstvu vedeckých publikácií, aktívnemu pôsobeniu v profesijných, poradných a vedeckých orgánoch a komisiách. Prof. Tlustoš je členom vedeckej rady FAPZ v Nitre, Zemědělskej fakulty JU v Českých Budějoviciach, Výzkumního ústavu rostlinné výroby Praha – Ruzyně, Výzkumního ústavu meliorací a ochrany půd Praha – Zbraslav, je členom Hodnotící komise – Národní agentura pro zemědělský výzkum MZe ČR, Rady instituce - Výzkumný ústav rostlinné výroby Praha (Praha - Ruzyně), Dozorčí rady – Ústav chemických procesů, Akademie věd ČR (Praha), členom Vědeckého výboru fyto-sanitárního a životního prostředí – MZe ČR, Rozkladové komise MŽP ČR, zástupca editora pre Agrochémiu v karentovanom časopise Plant, Soil and environment, člen International Fertilizers Society.

Skúsenosti pre svoju vedeckovýskumnú a pedagogickú prácu získaval, ale aj odovzdával, na študijných a prednáškových pobytoch na zahraničných univerzitách a výskumných ústavoch v USA, Veľkej Británii, Slovensku, Číne, Bolívii, Rakúsku, Slovinsku, Nemecku a Poľsku.

Obsiahla je i jeho publikačná činnosť. Je autorom 230 prác s IF, citovanosť dosahuje viac ako 3-tisíc citácií a H-index je 27. Ceníme si, že viaceré pôvodné vedecké práce vznikli zo spoločných výskumných projektov s FAPZ a sú publikované v spoluautorstve s našimi pracovníkmi.

Prof. Tlustoš je ženatý a s manželkou Evou majú dve dcéry Kristínku a Aničku. Jeho najväčšou láskou sú dnes dve vnúčatá, 6-ročný Pavlík a 5-mesačná Mariana. Sme radi, že sú dnes medzi nami a zúčastňujú sa pocty, ktorej sa dostáva ich najbližšiemu – iste ju dosiahol aj s ich podporou.

Prof. Tlustoš, spolupracuje s našou univerzitou už od roku 1986 najprv na úrovni katedier Agrochémie a výživy rastlín, neskôr od roku 2000 aj na úrovni agronomických fakúlt ČZU v Prahe a SPU v Nitre. Získané poznatky zo svojej výskumnej činnosti takmer každoročne prezentoval formou výberových prednášok v rámci Slovenského seminára o racionálnom používaní priemyselných hnojív pre poľnohospodársku prax a taktiež pre doktorandské štúdium na FAPZ SPU v Nitre.

Prof. Tlustoš je pravidelným oponentom a členom komisií pre obhajoby doktorandských prác a habilitačných a inaguračných konaní z odboru Agrochémie a výživy rastlín na FAPZ SPU v Nitre. Významný je jeho prínos v rámci pôsobenia v redakčnej rade časopisu pre racionálne využívanie agrochemikálií v poľnohospodárstve Agrochémia a jeho transformovania z odborného na vedecký časopis s pôsobnosťou v SR aj ČR. Je členom autorského kolektívu pedagogických pracovníkov sesterských katedier agrochémie a výživy rastlín ČZU v Prahe a SPU v Nitre, ktorí sa podieľali na vydaní spoločnej vysokoškolskej učebnice Výživa poľných a záhradných plodín v roku 2013.

Vážený pán profesor Tlustoš,

sme poctení a zároveň hrdí na to, že prijímate titul doktor honoris causa našej alma mater. Bude nás hriať pocit, že vždy, keď vás týmto titulom oslovia, spomeniete si na priateľov, ktorých máte pod Zoborom v starobylej Nitre, ku ktorej nás viažu spoločné korene z čias Veľkomoravskej ríše. Prajem Vám a Vašej rodine mnoho zdravia a spokojnosti.